

Loviisan metsästrategia 2025-2034

Strategialuonnos 22.9.2025

Sisällysluettelo

Johdanto	3
Loviisan kaupungin metsät	4
Loviisan metsät hiilen varastona ja nieluina	6
Metsien monimuotoisuus	8
Loviisan metsät tulevina vuosina	10
Metsästrategia	11
Kantavat teemat	12
Strategiset painopisteet	13
<i>Virkistävät lähimetsät</i>	14
<i>Suojelualueet</i>	15
<i>Maisema- ja suojametsät</i>	16
<i>Tasapainoiset talousmetsät</i>	17
Metsien kunnossapitoluokitus	18
Strategiaprosessi ja osallisuus	20
Strategian toteutus	22
Seuranta ja viestintä	23
Sanasto	24
Taustamateriaaleja	25

Strategia on laadittu yhteistyössä Sitowise Oy:n asiantuntijoiden kanssa ajalla huhtikuu 2025—xx 2025.

Kuva: Heli Nukki / Sitowise

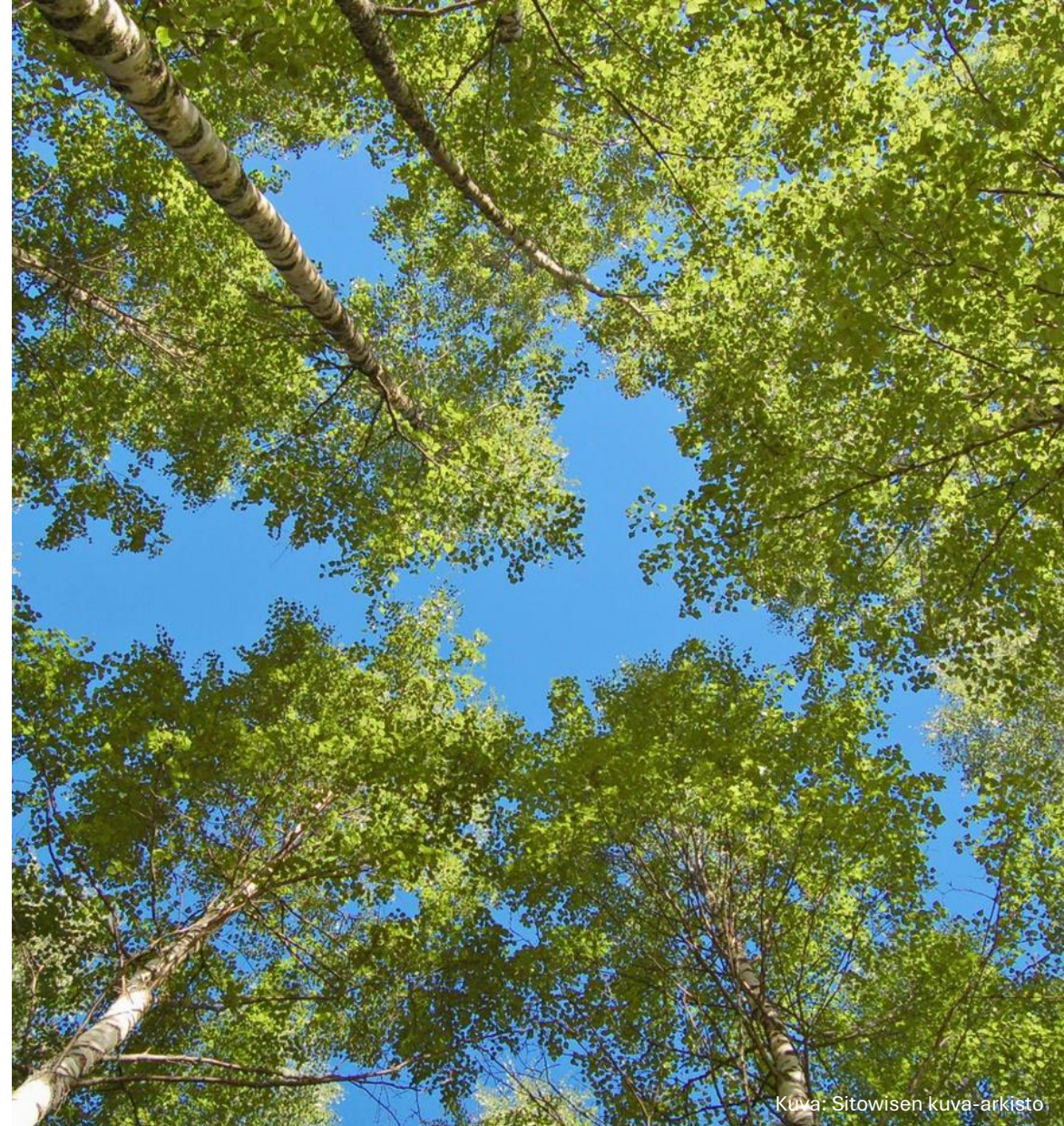
Johdanto

Metsät ovat arvokas osa paikallista identiteettiämme ja loviisalaisten arkea. Metsät tarjoavat lähiluontoa, virkistysmahdollisuuksia ja hyvinvointia asukkaille. Samalla ne tukevat luonnon monimuotoisuutta ja ilmastonmuutoksen hillintää. Kaupungille metsäomaisuus on myös taloudellinen resurssi sekä maankäyttövaranto tuleviin kaavoitus- ja kehittämistarpeisiin. Monesti samaa metsäaluetta hyödynnetään useampaa tarkoitusta varten samanaikaisesti.

Metsien hoito edellyttää pitkäjänteisyyttä. Tänään tehdyt päätökset vaikuttavat vuosikymmenien päähän, ja suunnitelmallinen hoito varmistaa elinvoimaiset metsät myös tuleville sukupolville. Metsiin kohdistuvien lukuisten tavoitteiden yhteensovittaminen vaatii kokonaisuuden hallintaa ja yhteistyötä.

Loviisan kaupungin strategia (2022–2025) korostaa luonnon monimuotoisuutta, viihtyisyyttä ja ulkoilumahdollisuuksia, sekä tavoitetta olla hiilineutraali vuonna 2035, joka nostaa esiin metsien roolin hiilinieluna. Metsästrategiatyö käynnistettiin huhtikuussa 2025. Osallistavassa prosessissa syntynyt strategia ohjaa kaupungin metsien hoitoa ja käyttöä vuoteen 2034. Se selkeyttää päätöksentekoa ja tukee käytännön toimenpiteitä niin arjen metsänhoitotyössä kuin pidemmän aikavälin suunnitelmissa. Strategia ei ota kantaa yksittäisiin toimenpiteisiin, kohteisiin tai metsiköihin vaan ohjaa laajempaa kokonaisuutta.

Strategiatyötä on ohjannut Loviisan kaupungin asiantuntijoista koostuva työryhmä, ja strategian on työstänyt Sitowise Oy.

Kuva: Sitowisen kuva-arkisto.

Loviisan kaupungin metsät

Loviisan kaupunki omistaa metsää yhteensä 2 978,2 hehtaaria. Näistä noin kahta kolmasosaa, eli noin 2000:a hehtaaria on hoidettu talousmetsänä, joissa tavoitteena on monipuolinen puuntuotanto ja metsänhoito. Loput noin 1000 hehtaaria metsää on varattupääosin virkistyskäyttöön.

Metsien keski-ikä on 56 vuotta, ja puuston keskitilavuus on 189 kuutiometriä hehtaarilla metsämaalla. Puuta kasvaa metsätalousmaahehtaarilla keskimäärin 5,5 kuutiota vuodessa. Puuston keskitilavuus on Loviisan kaupungin omistamissa metsissä alueellista keskiarvoa suurempi: valtakunnan metsien 13. inventoinnin mukaan Puuston tilavuus on Uudenmaan metsämailla keskimäärin 167 kuutiota hehtaarilla. Vastaavasti keskikasvu on Loviisassa hieman keskiarvoa matalampi: Uudenmaan metsätalousmaalla puuta kasvaa vuodessa keskimäärin 6,8 kuutiota hehtaarilla.

Loviisan omistamissa metsissä (metsätalousmaalla) oli vuonna 2025 puustoa yhteensä 551 480 kuutiometriä. Tästä 42 prosenttia oli tukkipuuta ja 56 prosenttia kuitupuuta.

Loviisan metsien kasvuedellytykset ovat hyvät. Valtaosa metsämaasta on varttuneita kasvatusmetsiköitä ja uudistuskypsiä metsiä, mikä kertoo suotuisasta kasvuvaiheesta ja mahdollistaa paitsi puuntuotannon myös ekologisten arvojen turvaamisen. Toisaalta taimikoiden ja nuorten kasvatusmetsiköiden osuus luo jatkuvuutta tulevaisuutta varten. Suurin osa metsistä sijaitsee tuoreella tai kuivahkolla kankaalla, mikä tarjoaa edulliset kasvuolosuhteet pitkällä aikavälillä.

Loviisan kaupungin metsissä on suojeltu luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeitä metsäalueita, kuten saaristomänniköitä, vanhoja kuusimetsiä, lehtoja sekä puustoisia soita. Suojelualueilla on pyritty turvaamaan arvokkaiden metsien ja niiden lajiston säilyminen tuleville sukupolville.

Suojelualueet ovat pinta-alaltaan pääosin pieniä. Kokonaisuudessaan Loviisan kaupungin omistamasta metsäalasta on suojeltu noin 3 prosenttia. Omistuksessaan olevien suojelualueiden lisäksi Loviisan kaupunki myi metsäalueita valtiolle suojeltavaksi vuonna 2023. Myydyistä alueista Keitalan alue oli kooltaan noin 15 hehtaaria ja Åkersön samoin noin 15 hehtaaria, josta noin 8 hehtaaria vesialuetta.

Kuvat 1: Suuri osa Loviisan kaupungin metsistä sijaitsee asutuksen läheisyydessä. Jopa 41 prosenttia kaupungin omistamasta metsäpinta-alasta sijaitsee korkeintaan kilometrin etäisyydellä taajama-alueen reunalta.

Loviisan metsät hiilen varastona ja nieluina

Metsästrategiatyön yhteydessä laskettiin Loviisan kaupungin omistamien metsien hiilivarastot ja –nielut ja arvioitiin niiden kehitystä seuraavan 20 vuoden aikana. Metsien hiilinieluilla on tärkeä rooli muun muassa Loviisan päästövähennystavoitteen saavuttamisessa.

Loviisan kaupungin omistamien metsien hiilivarasto on vuonna 2025 kooltaan 1,42 tuhatta tonnia hiilidioksidiekvivalenssia (CO₂-ekv). Luku sisältää sekä puustoon että metsien maaperään sitoutuneen hiilen. Metsien hiilivarasto kasvaa tasaisesti lähivuosikymmeninä. Vuonna 2045 Loviisan metsien hiilivaraston arvioidaan olevan yli 1,65 tuhatta tonnia hiilidioksidiekvivalenssia (CO₂-ekv). (kuva 1).

Loviisan omistamien metsien hiilinielu on vuonna 2026 noin 23,5 tonnia hiilidioksidiekvivalenssia (CO₂-ekv). Tämä tarkoittaa sitä määrää hiiltä, joka sitoutuu metsiin vuodessa. Loviisan metsien hiilinielu ja sen kehitys lähivuosikymmeninä on esitetty kuvassa 2.

Hiilinielu pienenee lähivuosikymmeninä siten, että vuonna 2044 metsät sitovat enää 13,9 tonnia hiilidioksidiekvivalenssia (CO₂-ekv.). Metsät pysyvät kuitenkin hiilinieluna koko tarkastellun jakson ajan (vv. 2025-2045).

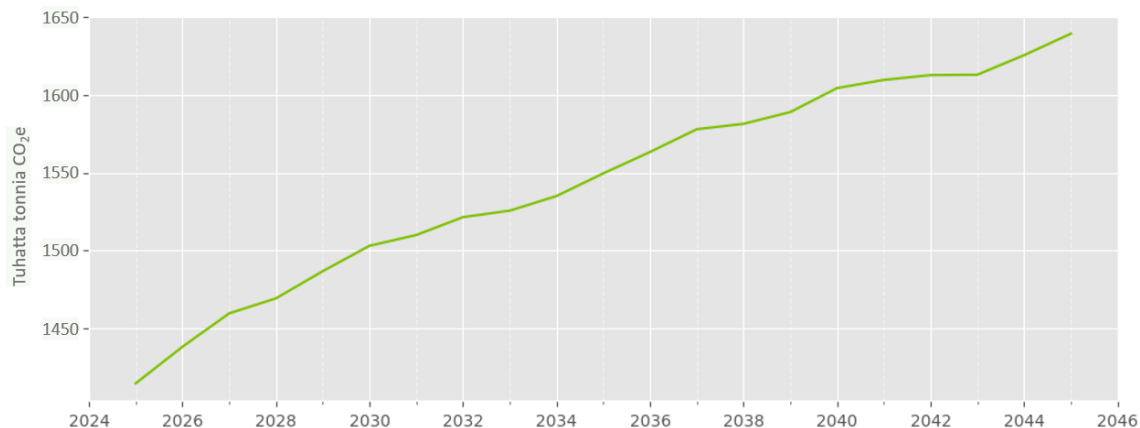
Hiilinielun vuosittaiseen vaihteluun vaikuttavat muun muassa hakkuut. Metsät ovat Suomessa yleisesti muuttumassa päästölähteeksi, koska puuston kasvu hidastuu ja maaperän hiilidioksidipäästöt ovat kasvaneet ilmaston lämmetessä. Kasvun hidastuminen voi puolestaan selittyä metsien ikärakenteen muutoksilla.

Hiilinieluja voidaan vahvistaa pitämällä metsät puustoisina ja hyvässä kasvussa, jolloin ne sitovat tehokkaasti hiiltä. Nieluja voidaan lisätä esimerkiksi metsittämällä puuttomia alueita sekä vähentämällä hakkuita.

Loviisan kaupungin metsien hiilivarastojen ja hiilinielun kehitystä simuloitiin Sitowisen tekoälypohjaisella kasvumallilla. Mallin opetusaineistona hyödynnettiin Suomen Metsäkeskuksen avoimesta metsävaratiedosta saatua laajaa metsikkökuvioiden kasvuennustedataa. Mallilla voidaan ennustaa perusmetsikkötunnusten vuotuista kehitystä, biomassaa ja puuston ja maaperän hiilivarastoja.

Laskentamallissa lähtöarvoina käytetään lähtötilanteen metsikkötunnuksia, simuloinnin alku- ja loppupäiviä sekä toteutettavia metsänhoitotoimenpiteitä. Simulointi voidaan toteuttaa joko ilman metsänhoitotoimia, oman metsäsuunnitelman mukaisilla toimenpide-ehdotuksilla tai Tapio Oy:n hyvän metsänhoidon suositusten mukaisesti. Loviisan kaupungin simuloinnissa käytettiin Tapion hyvän metsänhoidon suositusten mukaisia toimenpiteitä. Edellä mainittujen lisäksi kasvuun ja maaperän hiilimäärän kehitykseen vaikuttaa keskimääräinen säätila.

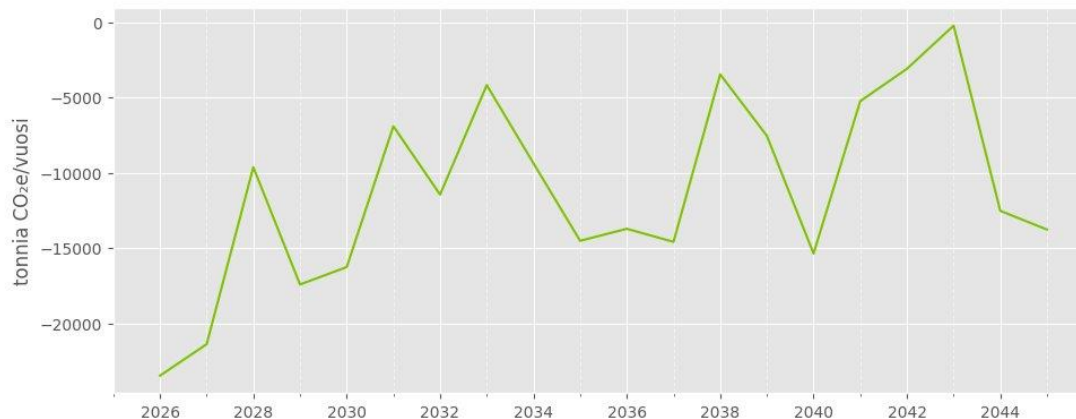
Laskelmassa on käytetty avoimen metsävaratiedon kuvioita. Huomioitujen metsäalueiden kokonaispinta-ala on 2803 hehtaaria.

Kuva 1: Loviisan kaupungin metsien hiilivaraston arvioitu kehitys nykyhetkestä vuoteen 2045. Metsiin varastoituneen hiilen määrä kasvaa tasaisesti. Arvio sisältää puuston (elävä ja kuollut puu) sekä maaperän orgaanisen hiilen. Arvio on tehty oletetun metsänhoidon ja hakkuiden mukaan; lyhyen aikavälin häiriöt (esim. myrskyt) voivat aiheuttaa poikkeamia. (Sitowise, Loviisan metsien hiiliraportti 2025)

Hiilivarastolla tarkoitetaan ekosysteemiin tai sen osaan varastoitunutta hiiltä. Metsän hiilivarasto koostuu puuston, muun kasvillisuuden, maaperäeliöstön, kuolleen puuaineksen ja karikkeen biomassoista.

Metsän hiilivarasto kasvaa, koska puut sitovat yhteyttämisessä hiilidioksidia ilmasta ja varastoivat sen biomassaan (runkoon, oksiin ja juuriin). Maaperään hiiltä kertyy eloperäisen aineksen hajotessa hitaasti ja varastoituu maahan kuolleiden kasvinosien muodossa.

Kuva 2: Loviisan metsien hiilinielu 2025–2045. Kuvaaja näyttää, kuinka paljon hiiltä (hiilidioksidiekvivalenteja) Loviisan metsät sitovat tai vapauttavat vuosittain vuosina 2025–2045 (tonneina tCO₂e/v). Negatiivinen luku tarkoittaa, että metsät sitovat hiiltä ilmakehästä, positiivinen luku tarkoittaa, että metsät ovat päästölähde. Metsien hiilinielun koossa on vuosittaista vaihtelua muun muassa hakkuista johtuen. Muita syitä voivat olla muun muassa vuoden sääolot, äkilliset häiriöt (kuten palot tai tuhohyönteiset jne.) tai metsien ikärakenne. Kaavio osoittaa, että Loviisan kaupungin omistamat metsät säilyvät hiilinieluna koko tarkastelujakson ajan.

Hiilinielujen koossa on huomioitu sekä puustoon että maaperään sitoutunut hiili. (Sitowise, Loviisan metsien hiiliraportti 2025)

Hiilinielu on mekanismi tai ekosysteemi, joka kerää ja varastoi jotakin hiiltä sisältävää kemiallista yhdistettä, yleensä hiilidioksidia. Tärkeimmät hiilinielut ovat meret ja metsät.

Metsän hiilinielun koko = vuodessa puustoon (runkot, oksat, lehdet, kuollut puu) sekä maaperään sitoutuva orgaaninen hiili **miinus** ilmakehään muun muassa hakkuissa, puun lahotessa ja metsän palaessa vapautuva hiili.

Metsien monimuotoisuus

Osana strategian valmistelua Loviisan kaupungin metsille laskettiin monimuotoisuusindeksi. Monimuotoisuus tarkoittaa lajien, niiden geenien ja elinympäristöjen runsautta ja vaihtelua luonnossa ja kuvaa siten elämän kirjoa tietyllä alueella. Indeksillä voidaan saada kokonaiskuva biologisesta monimuotoisuudesta ja sen kehityksestä alueella.

Monimuotoisuuden seuraaminen on tärkeää, sillä luonnon monimuotoisuuden köyhtyminen eli luontokato on ilmastonmuutoksen ohella yksi aikamme suurista maailmanlaajuisista haasteista. Monipuolinen metsäluonto tukee ekosysteemien toimivuutta, vahvistaa metsien kestävyttä esimerkiksi muuttuvissa ilmasto-oloissa ja turvaa monien eliölajien elinmahdollisuudet. Lisäksi monimuotoiset metsät tarjoavat virkistysmahdollisuuksia ja muita ekosysteemipalveluita.

Indeksillä voidaan tunnistaa monimuotoisuuden kannalta merkittävät alueet ja ohjata suojelua ja metsien talouskäyttöä. Indeksillä ja seurannalla päätöksentekoa voidaan ohjata niin, että luonnon monimuotoisuus turvataan myös tulevaisuudessa.

Indeksi on määritelty Sitowisen metsäalueille kehitetyllä ekologisen tilan arviointimittarilla. Indeksi pohjautuu viiteen osakategoriaan: kehitysluokkaan, rakennepiirteisiin, lahoppuun määrään, järeiden puiden määrään ja ihmisvaikutukseen. Arviot monimuotoisuuden tulevasta kehityksestä on tehty samoilla lähtötiedoilla ja metsänhoitosuosituksilla kuin hiilinielulaskelmat. Simuloinnissa käytettiin Tapion hyvän metsänhoidon suositusten mukaisia toimenpiteitä.

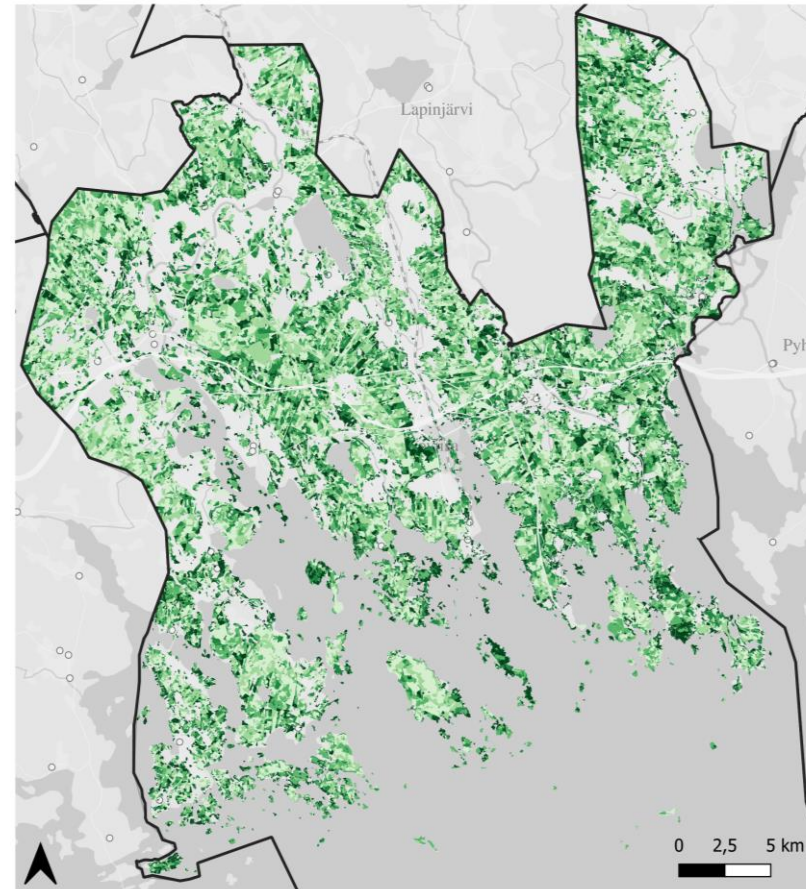

Kuva: Roland Sällström / Sitowise

Kuvat 3 ja 4: Muutokset metsien lajistossa ja rakennepiirteissä tapahtuvat yleensä hitaasti. Vuosikymmen on lyhyt aika metsien monimuotoisuuden kehittämisessä. Loviisan metsien monimuotoisuus kuitenkin lisääntyy hieman vuosien 2025–2035 välillä.

Monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden pinta-ala kasvaa, ja monimuotoisuuden vähiten ja eniten arvokkaiden alueiden väliset erot tasoittuvat. Tämä edistää ekosysteemien toimivuutta ja parantaa lajien elinmahdollisuuksia.

Arviot monimuotoisuuden tulevasta kehityksestä on tehty samoilla lähtötiedoilla ja metsänhoitosuosituksilla kuin hiilinielulaskelmat. Simuloinnissa käytettiin Tapion hyvän metsänhoidon suositusten mukaisia toimenpiteitä.

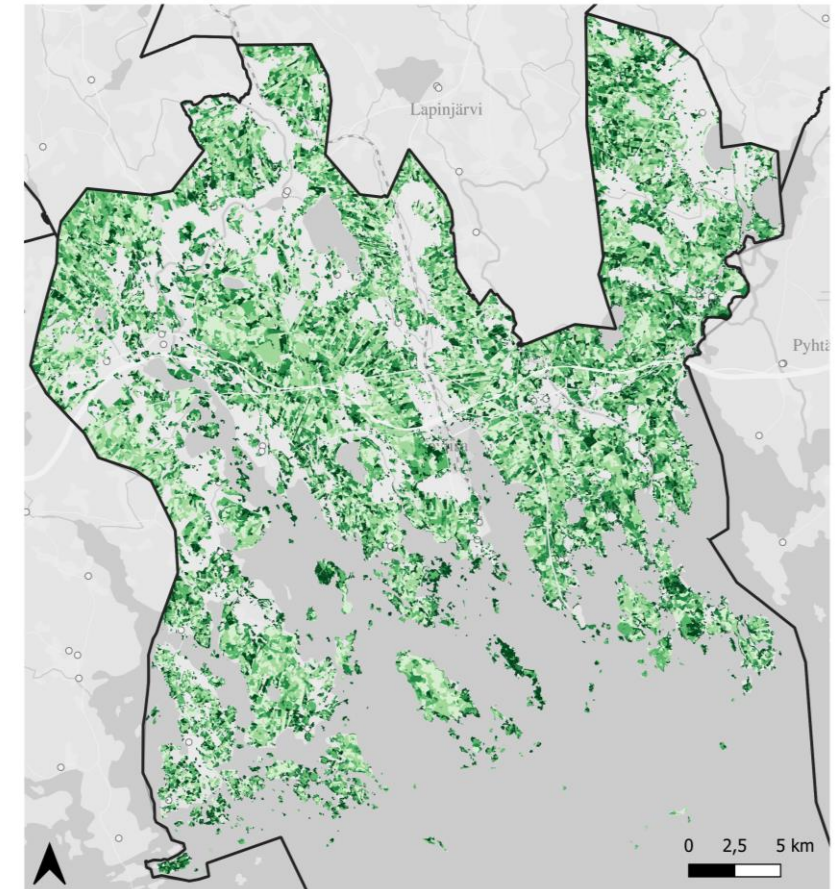

Loviisan metsien monimuotoisuus 2025

Merkinnät

Monimuotoisuusindeksi

- 0,14 - 0,34 vähiten monimuotoisuutta
- 0,34 - 0,4
- 0,4 - 0,48
- 0,48 - 0,55
- 0,55 - 0,92 eniten monimuotoisuutta

Loviisan metsien monimuotoisuus 2035

Merkinnät

Monimuotoisuusindeksi

- 0,14 - 0,34 vähiten monimuotoisuutta
- 0,34 - 0,4
- 0,4 - 0,48
- 0,48 - 0,55
- 0,55 - 0,93 eniten monimuotoisuutta

Loviisan metsät tulevina vuosina

Strategiatyön yhteydessä selvitettiin Loviisan kaupungin metsäomaisuuden ja metsien hiilitaseen kehitystä pitkällä aikavälillä. Laskennassa simuloitiin kehitystä 20 vuoden päähän tilanteessa, jossa hakkuukertymä pidetään kaupungin nykyisen metsäsuunnitelman mukaisena.

Laskelmien mukaan Loviisan metsien kehitys vuosien 2025 ja 2045 välillä hidastuu. Metsien kokonaispuumäärä tulee kyllä tarkastelujakson aikana hitaasti lisääntymään, mutta puuston kasvun ennustetaan taantuvan merkittävästi. Puuston hehtaarikohtainen pohjapinta-ala kasvaa 21,5 neliömetristä 24,0 neliömetriin, ja samalla myös puuston keskitilavuus kasvaa 196,8 kuutiosta hehtaarilla 221,4 kuutioon hehtaarilla. Vuotuinen kasvu kuitenkin laskee merkittävästi: vuonna 2025 hehtaarikohtainen kasvu on 5,0 kuutiota puuta, mutta vuonna 2045 enää 2,4 kuutiota hehtaarilla.

Puulajisuhteet tulevat säilymään Loviisan kaupungin omistamissa metsissä lähivuosikymmeninä ennallaan: männyn osuus puustosta on noin 39–40 prosenttia, kuusen 40–42 prosenttia ja muita lajeja 20 prosenttia.

Laskelmat löytyvät kokonaisuudessaan liitteestä X.

Muuttuva ilmasto tuo riskejä myös metsille. Uudenmaan liiton tekemän Uudenmaan ilmastoriski- ja haavoittuvuustarkastelun (2025) mukaan Uudenmaan metsät altistuvat Ilmastomuutoksen myötä entistä useammille riskeille, kuten kuivuus- ja hellejaksojen sekä tuulen, hyönteisten ja sienitautien aiheuttamille tuhoille.

Ilmastomuutoksen vaikutukset näkyvät pitkällä aikavälillä myös metsien puulajisuhteissa: kuusen kasvualan odotetaan pienenevän ja lehtipuiden lisääntyvän lämpenevän ilmaston ja lisääntyvien tuholaisriskien vuoksi. Roudattoman ajan ja vaihtelevien sääolojen yleistymisen vaikeuttavat mahdollista puunkorjuuta ja heikentävät metsäteiden kulkukelpoisuutta.

Ilmastomuutoksen ja kuivien kesien myötä metsäpaloriski kasvaa, mutta tiheä metsätieverkosto ja puulajisuhteiden muutokset voivat hillitä laaja-alaisten palojen riskiä. Lisäksi metsien hiilensidontakyky voi osin parantua, jos metsien kasvu lisääntyy. Lisääntyvät tuhot ja rakennushankkeet tulevat kuitenkin heikentämään metsien hiilivarastoja ja monimuotoisuutta tulevaisuudessa.

Myös maankäytön muutoksista aiheutuva metsäkato on Uudellamaalla merkittävää. Väestön kasvu luo painetta varata metsää asumiseen, liikenteelle sekä palvelu- ja yritystoiminnalle. Myös Loviisassa on vireillä useita hankkeita. Uusi haaste ovat uusiutuvan energian hankkeet – esimerkiksi aurinkovoimalat voivat olla jopa satojen hehtaarien laajuisia.

Loviisan metsästrategia

Loviisan kaupungin metsästrategia linjaa kaupungin metsien käyttöä ja hoitoa vuoteen 2034. Kyseessä on strateginen suunnitelma, joka luo tulevaisuusvision kunnan metsien käytölle ja vastaa muun muassa kysymykseen, miksi kunta omistaa metsää.

Metsästrategia toteuttaa Loviisan kaupungin strategiaa vuosille 2022-2025, jonka mukaan Loviisa vaalii luonnon monimuotoisuutta, edistää ympäristön viihtyisyyttä ja pitää arvossa kuntalaisten mahdollisuutta liikuntaan ja urheiluun myös lähiluonnossa.

Metsien merkitys korostuu myös strategisessa tavoitteessa hiilineutraalista kaupungista vuonna 2035. Metsien hiilinieluilla on tärkeä rooli päästövähennystavoitteiden saavuttamisessa, minkä lisäksi metsien käytössä on varauduttava myös ilmastomuutoksen riskeihin.

Metsäalueet ovat osa kaupungin suunnitelmallista maankäyttöä. Omistamalla metsää kaupunki voi vaikuttaa alueen kaavoitukseen ja maankäyttöön ja varmistaa kestävä kehityksen mukaisen kaupunkikehityksen. Mahdollisiksi vaihtomaiksi varatuilla metsäalueilla on huolehdittava puuston arvon säilymisestä.

Metsästrategialla ohjataan kaikkien Loviisan kaupungin omistamien talous- ja virkistysmetsien sekä suojelualueiden metsien suunnittelua, hoitoa ja käyttöä siten, että voidaan ottaa huomioon luonnon monimuotoisuus, virkistyskäyttö, maisemalliset arvot, ilmastotavoitteet sekä taloudelliset mahdollisuudet. Kaupungin omistamiin metsiin liittyy siis useita erilaisia tavoitteita, joita strategia pyrkii yhdistämään toimivaksi kokonaisuudeksi.

Osalla metsäalueista hyödynnetään metsiin liittyviä taloudellisia mahdollisuuksia niin, että ne sopivat yhteen muiden metsille asetettujen tavoitteiden kanssa. Kaupunki etsii aktiivisesti myös uusia tapoja saada metsistä taloudellista tuloa.

Kantavat teemat

Monimuotoisuus Loviisan metsissä vaalitaan luonnon monimuotoisuutta. Luonnon monimuotoisuuden turvaaminen ja kehittäminen ovat avainasemassa kaikessa kaupungin metsien käytössä ja hallinnassa.

Yhteiset metsät. Loviisan metsät kuuluvat meille kaikille. Vastuullinen luonnon käyttö on osa kestävästä kaupunkikulttuurista: jokaisenoikeuksien rinnalla korostuvat jokaisen vastuut. Aasukkaat saavat tarvittavaa tietoa ja voivat osallistua metsiin liittyvään päätöksentekoon. Keskustelua metsistä käydään avoimesti, ja luottamus ja arvostus vallitsevat toimijoiden välillä.

Ilmastonmuutoksen hillintä ja vaikutuksiin sopeutuminen: Loviisan metsät sitovat ja varastoivat hiiltä. Metsien hiilivarastot tukevat Loviisan ilmastotavoitteiden saavuttamisessa. Metsien hoidossa pidetään huoli siitä, että metsät pystyvät vastaamaan ilmastonmuutoksen tuomiin haasteisiin ja sopeutumaan muutoksiin.

Kuva: Heli Nukki / Sitowise

Painopisteet

Loviisan metsästrategialle on valittu neljä painopistettä: virkistävät lähimetsät, suojelualueet, maisema- ja suojametsät sekä tasapainoiset talousmetsät.

Painopisteet lomittuvat strategian kantavien teemojen kanssa ja kuhunkin painopisteeseen liittyy kantavien teemojen toteutumiseen liittyviä toimenpiteitä. Painopisteet ja niille muodostetut konkreettiset toimenpidepaketit on esitelty seuraavilla sivuilla.

PAINOPISTEET

Virkistävät lähimetsät

Suojelualueet

Maisema ja suojametsät

Tasapainoiset talousmetsät

KANTAVAT TEEMAT

MONIMUOTOISUUS

YHTEISET
METSÄT

ILMASTON-
MUUTOS

Virkistävät lähimetsät

Lähellä asutusta sijaitsevat virkistävät lähimetsät ovat tärkeitä paikallisten asukkaiden hyvinvoinnille ja arjen viihtyisyydelle. Niissä korostuvat ulkoilumahdollisuudet, luonnon kokeminen sekä ympäristön monimuotoisuuden vaaliminen.

Lähimetsät tarjoavat helposti saavutettavia alueita liikuntaan, leikkiin ja rauhoittumiseen luonnon helmassa.

Lähi-, virkistys ja ulkoilumetsät muodostavat monipuolisen, viihtyisän ja turvallisen kokonaisuuden, joka tarjoaa erilaisia alueita erilaiseen käyttöön.

Tarjotaan monenlaisia metsäalueita ja ylläpidetään vaihtelevaa palveluvarustusta. Kehitetään nykyisiä ulkoilureittejä ja opastusta, mutta tarjotaan myös luonnonmukaisempia, vähemmän rakennettuja virkistysalueita.

Ulkoilu- ja virkistysmetsissä ei tavoitella taloudellista tuottoa. Hoitotoimenpiteet valitaan paikalliset olosuhteet huomioiden. Avohakkuumenetelmää käytettäessä kohteet pyritään pitämään pinta-alaltaan pieninä.

Tunnistetaan kohteet, jotka ovat herkkiä kulumaan. Arvioidaan virkistyskäytön painetta ja ohjataan tarvittaessa kulku muille alueille.

Kokeillaan terveyst Metsätoimintaa Loviisassa.

Huolehditaan luonnon monimuotoisuudesta lähi-, virkistys- ja ulkoilumetsissä.

Vaalitaan luonnon monimuotoisuutta ylläpitäviä metsän rakennepiirteitä.

Huolehditaan lehtipuuosuudesta, lahoppuun säästämisestä ja muista luonnonhoitotoimista.

Huomioidaan virkistys- ja ulkoilumetsien hoidossa mahdollisuuksien mukaan hiilensidonta ja ilmastomuutokseen sopeutuminen.

Ohjataan puulajisuhteita sekapuustoiseksi ja rakennetta mahdollisuuksien mukaan kerrokselliseksi.

Seurataan metsien tilaa aktiivisesti ja tehdään tarvittaessa muutoksia hoitokäytäntöihin.

Loviisalaiset voivat vaikuttaa lähimetsien hoitoon ja käyttöön. Tietoisuus lisää arvostusta ja vastuullista käyttäytymistä.

Selvitetään nykyisen lähi-, virkistys-, ja ulkoilumetsäkokonaisuuden käyttöä ja haasteita. Kysytään erityisesti lasten ja nuorten näkemyksiä.

Viestitään ja ohjeistetaan vastuulliseen ulkoiluun, jotta virkistyskäyttö ei uhkaa monimuotoisuutta ja ekologista kestävyyttä.

Lisätään loviisalaisten tietoisuutta metsien roolista hiilinieluinä ja ilmastonsuojelussa.

Suojelualueet

Luonnonsuojelualueet ovat arvokkaita luonnon monimuotoisuuden säilyttäjiä. Niillä turvataan harvinaisten ja uhanalaisten lajien elinympäristöjä sekä edistetään ekologisten yhteyksien säilymistä. Loviisan suojelualueverkosto auttaa vastaamaan myös ilmastotavoitteisiin ja tarjoaa mahdollisuuksia luontoharrastuksiin.

Lisätään suojelualaa ja laajennetaan suojeltavien kohteiden valikoimaa.

Kartoitetaan suojeluarvot kaupungin metsäalueilla.

Tunnistetaan arvokkaimmat kohteet ja ekologiset verkostot.

Suojellaan monimuotoisuuden ja ekosysteemipalvelujen säilyttämisen kannalta edustavimmat kohteet.

Käytetään talousmetsissä suojeltujen alueiden ympärillä olosuhteisiin sovitettuja suojavyöhykkeitä.

Suojelualueilla on tärkeä rooli ilmastomuutoksen hillinnässä muun muassa hiilensidonnan ja -varastoinnin kautta.

Lisätään lahopuun määrää hiilivarastojen ja biodiversiteetin säilyttämiseksi.

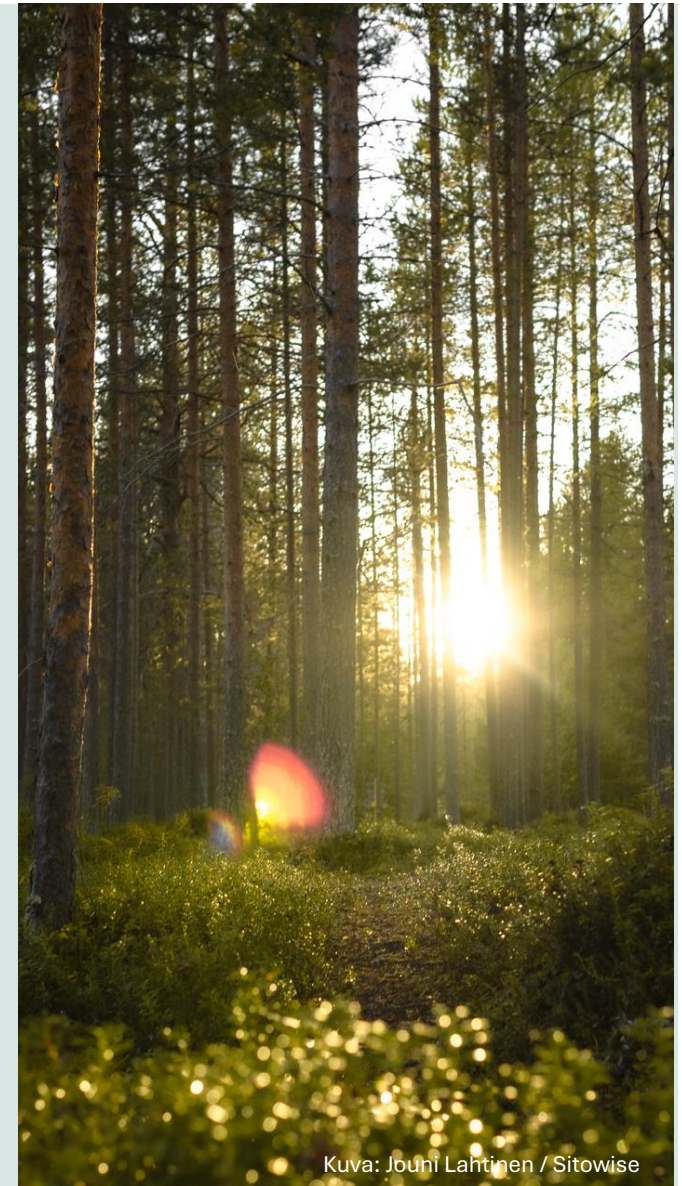
Vanhon metsien säilyttäminen ja suojelu ylläpitävät pitkäaikaisia ekosysteemipalveluja ja varastoivat hiiltä tehokkaasti.

Loviisalaiset tuntevat metsien suojelun tärkeyden ja merkityksen.

Lisätään loviisalaisten tietämystä luonnonsuojelusta ja sen ekologisista ja ilmastollisista merkityksistä.

Lisätään loviisalaisten tietämystä metsien roolista hiilinieluinä.

Luontokasvatus lisää tietoisuutta ja arvostusta luontoa ja ympäristöä kohtaan.

Kuva: Jouni Lahtinen / Sitowise

Maisema- ja suojametsät

Maisema- ja suojametsillä on tärkeä rooli Loviisan kaupunki- ja maaseutumaiseman säilyttämisessä sekä ympäristön suojelussa. Ne tuovat ympäristöön viihtyisyyttä, hillitsevät maaperän eroosiota ja toimivat tuuli- sekä melusuojina esimerkiksi asuinalueiden ja liikenneväylien läheisyydessä.

Viihtyisä lähimaisema luonnon monimuotoisuudesta huolehtien.

Huolehditaan maisemakuvan säilymisestä. Esimerkiksi kauko- ja lähimaisemassa tärkeät metsät säilytetään puustoisina ja toisaalta näkymät tärkeiltä näköalapaikoilta, kuten Kukkukiven näkötornilta pidetään avoimina. Periaatteena on säilyttää merinäkymät siten, että metsänpohjalle jätetään riittävä tiheys taimia ja monimuotoisuudesta huolehditaan

Suositaan sekametsiä, lisätään lahoppuuta ja toteutetaan muita luonnonhoitotoimia vaihtelevan maiseman ja metsän vastustuskyvyn hyväksi.

Säilytetään olemassa olevia viheryhteyksiä ja luodaan uusia sinne, missä se on tarpeen ekologisten yhteyksien tukemiseksi. Suojametsäkaistaleet vahvistavat viherkäytäviä.

Huolehditaan metsien vastustuskyvystä sään ääri-ilmiöille.

Edistetään metsien monimuotoisuutta muun muassa lisäämällä sekapuuston osuutta. Sekametsät ovat vähemmän alttiita tuholaisille ja myrskytuhoille.

Hoitotoimet ylläpitävät metsän terveyttä.

Loviisalaiset vaikuttavat maisemametsien hoitoon.

Järjestetään asukkaille osallistumismahdollisuuksia maiseman- ja metsänsuojeluun liittyvään päätöksentekoon.

Edistetään yhteisprojekteja, joissa paikalliset asukkaat voivat osallistua maisemansuunnitteluun ja -hoitoon.

Viestitään ja keskustellaan luonnon monimuotoisuuden merkityksestä ja vaikutuksista maisemaan.

Tasapainoiset talousmetsät

Tasapainoisesti hoidetuissa talousmetsissä yhdistyvät ekologinen, taloudellinen ja sosiaalinen näkökulma. Metsien kestävällä käytöllä tuetaan paikallista elinkeinotoimintaa sekä turvataan metsien uusiutuvuus, lajiston monipuolisuus ja virkistyskäyttömahdollisuudet myös tuleville sukupolville.

Talousmetsiä hyödynnetään kestävästi monimuotoisuus ja metsien ilmastokestävyys huomioiden ja yhteensovittaen.

Talousmetsissä käytetään ensisijaisesti hyväksi todettuja menetelmiä, mutta vaihtoehtoisia metsänkasvatustapoja kokeillaan siellä, mihin ne parhaiten soveltuvat.

Vältetään hakkuita lintujen pesimäaikaan etenkin rehevämmillä alueilla mahdollisuuksien mukaan.

Loviisan saaret pidetään jatkossakin metsätalouden toimenpiteiden ulkopuolella.

Mahdollistetaan jatkossakin metsien monikäyttö jokaisenoikeuksin (mm. marjastukseen, sienestykseen ja virkistykseen).

Turvataan metsästysmahdollisuudet myös jatkossa.

Loviisalaiset saavat tietoa metsistä ja metsien käytöstä ja aiheesta käydään avointa keskustelua.

Tarjotaan oikeaa ja ymmärrettävää tietoa metsien hoitoa koskevista päätöksistä (kartat, infograafit, yleistajuiset tiivistelmät).

Osallistetaan loviisalaisia päätöksentekoon metsiin liittyvissä asioissa.

Viestitään jokaisenoikeuksista ja -velvollisuuksista. Ohjataan loviisalaisia tiedon lähteille.

Ilmastonmuutosta hillitään talousmetsien avulla. Varmistetaan sopeutuminen parantamalla metsien vastustuskykyä sään ääri-ilmiöille.

Metsänhoitotöiden oikea-aikaisuus turvaa puuston elinvoimaisuutta ja kasvua sekä edistää hiilensidontaa ja -varastointia.

Painotetaan hiilen varastoimista puustoon. Huolehditaan maaperän hiilivarastosta. Suositaan metsänkasvatuksen menetelmiä, joilla metsämaaperään kertyy hiiltä.

Tutkitaan ennallistamisen ja kompensaation tarjoamat mahdollisuudet

Selvitetään kompensaation tarjoamia uusia mahdollisuuksia ja hyödynnetään niitä kaupungin omaan käyttöön.

Pilotoidaan ekologista kompensaatiota soveltuvalla alueella.

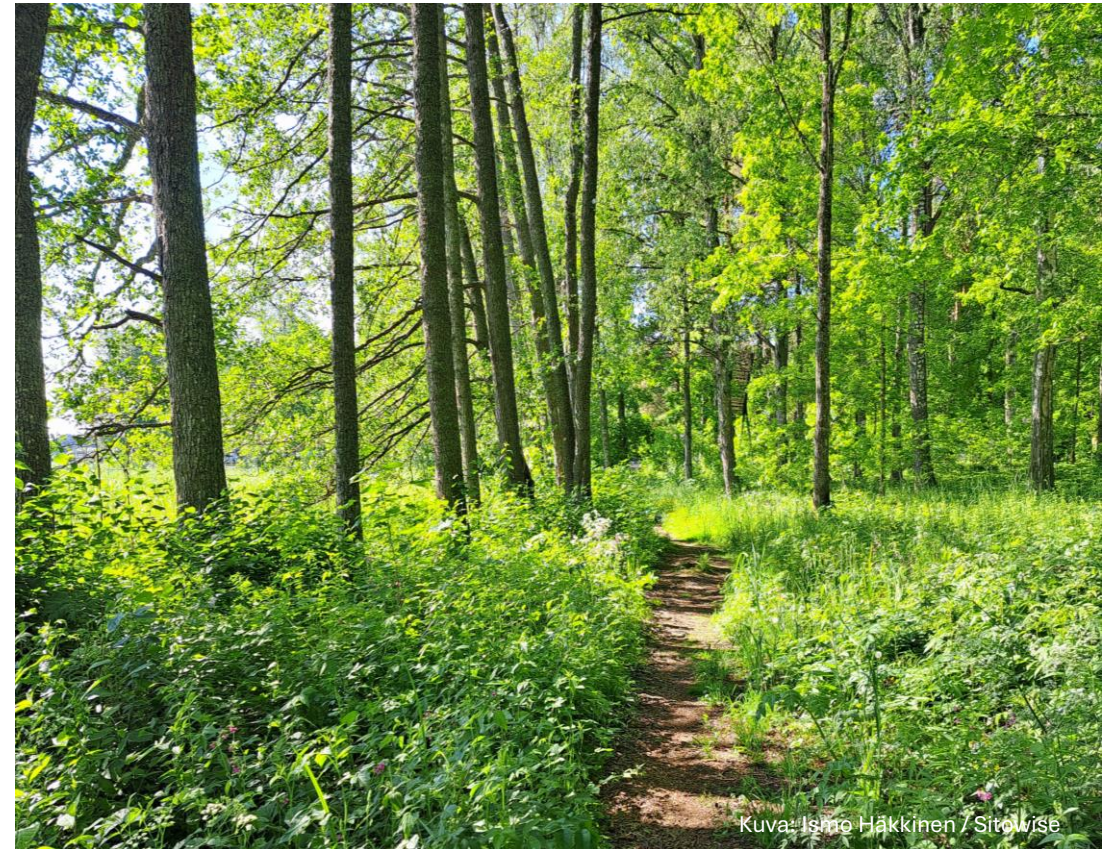
Metsien kunnossapitoluokitus

Metsien käyttöä ja hoitoa suunniteltaessa on tärkeää huomioida niiden moninaiset arvot ja käyttömuodot. Kaikkia arvoja ei kuitenkaan voida toteuttaa samanaikaisesti kaikilla alueilla, sillä eri tavoitteet voivat osin olla jopa ristiriidassa keskenään. Metsien kunnossapitoluokitus auttaa selkeyttämään hoidon periaatteita ja käytäntöjä. Luokitus kertoo, miten eri metsäalueita hoidetaan tai miksi jotkin alueet on rajattu hoidon ulkopuolelle. Tavoitteena on sovittaa yhteen erilaisia metsiin kohdistuvia tarpeita ja turvata samalla luonnon monimuotoisuus sekä maisema- ja virkistysarvot.

Loviisassa käytettävä luokitus perustuu valtakunnalliseen viheralueiden kunnossapitoluokitukseen (RAMS2020), jonka on laatinut Viherympäristöliitto. Luokitus kattaa myös muiden viheralueiden, kuten puistojen, luokittelun ja perustuu monipuoliseen arvopohjaan, jossa huomioidaan sekä ihmisen että luonnon näkökulmat. Loviisassa luokitusta sovelletaan metsästrategian tavoitteet huomioiden.

Metsäalueet jaetaan RAMS-kunnossapitoluokituksessa viiteen pääluokkaan: arvometsä (M1), lähimetsä (M2), ulkoilu- ja virkistysmetsä (M3), suojametsä (M4) ja talousmetsä (M5). Lisäksi luokituksessa ovat mukana suojelualueet (S) ja maankäytön muutosalueet (Mx). Luokittelu tukee kestävästä metsien käyttöä ja lisää ymmärrystä metsien merkityksestä.

Metsäkuviokohtaiset tiedot kunnossapitoluokista ovat kaupungin asiantuntijoiden käytössä Loviisan Foresta-metsätietojärjestelmässä, mikä mahdollistaa luokkien seurannan ja toimenpiteiden suunnittelun. Tavoitteena on tuoda karttapohjainen kunnossapitoluokittelu jatkossa myös kaupunkilaisten saataville.

Kuva: Ismo Häkkinen / Sitowise

Kunnossapitoluokka	Yleistajuinen kuvaus	Käytetyt toimenpiteet (lyhyt kuvaus)
Arvometsä (M1)	Metsäalue, jolla on erityisiä maisema-, luonto- tai kulttuuriarvoja, ei kuitenkaan suojelualue	Metsänkäsittely ja luonnonhoito arvopiirteet huomioiden, lahopuiden säästäminen, poimintahakkuut, vain tarpeelliset toimet.
Lähimetsä (M2)	Asutuksen lähellä oleva metsä, arjessa tärkeä leikkiin, ulkoiluun, oleskeluun ja opetukseen	Hoito asukkaiden vuorovaikutuksessa: maisema-, ekologiset ja viihtyisyyden tavoitteet, monimuotoisuus, turvallisuus.
Ulkoilu- ja virkistysmetsä (M3)	Ulkoilu- ja harrastekäyttöön soveltuva metsä asutuksen lähellä tai hieman kauempana	Metsänkäsittely vaihtelevuutta ja monimuotoisuutta lisäävästi, reittiverkoston ylläpito, vaihteittainen uudistaminen.
Suojametsä (M4)	Suojaa asutusta esim. teollisuuden tai liikenteen aiheuttamilta haitoilta, toimii myös ekologisena yhteytenä	Monikerroksisen ja peitteisen kasvillisuuden ylläpito, maltillinen harvennus, reuna-alueiden maisemointi, lahopuiden säästö.
Talousmetsä (M5)	Metsätalouskäytössä oleva, pääosin taajaman ulkopuolinen metsä, jossa huomioidaan myös monikäyttö ja kestävyys	Kestävä metsänkasvatus sopivin menetelmin, oikea-aikaiset hakkuut ja hoitotoimet, jatkuva kasvatus kun mahdollista.
Suojelualue (S)	Luonnon- tai kulttuurikohteiden suojelemiseksi rajattu alue, lainsäädännöllä/viranomaispäätöksellä määritelty, suojelee luontoarvoja	Hoito- ja käyttösuunnitelman mukainen; mahdolliset metsänkäsittelyt ja reitit, arvot aina etusijalla.
Maankäytön muutosalue (Mx)	Rakentamiseen kaavoitettu/kaavoituksen vaikutusalueella oleva metsä, jolle odotetaan maankäytön muutosta	Metsää hoidetaan tulevaa käyttöä varten: valmistellaan esim. peitteiseen tai eri-ikäisrakenteiseen metsään.

Taulukko 1: Loviisan metsien kunnossapitoluokitus perustuu Viherympäristöliiton RAMS 2020 –luokitukseen (Viherympäristöliitto, 2020).

Strategiaprosessi ja osallisuus

Loviisan kaupungin metsästrategia valmisteltiin huhtikuun ja lokakuun(?) 2025 välisenä aikana. Strategian laatimisesta vastasi kaupungin asiantuntijoista koostunut työryhmä yhteistyössä hankekumppanina toimineen Sitowise Oy:n asiantuntijoiden kanssa. Asiantuntijatyöryhmä laati pohjaesityksen eli strategia-aihion jatkokehitettäväksi osallistavassa prosessissa.

Kaupunkilaisten osallistaminen oli strategiaprosessissa keskeisessä roolissa. Loviisalaisten ajatuksia koottiin aluksi sähköisellä, karttapohjaisella kyselyllä. Kyselyyn vastasi yhteensä 171 henkilöä. Vastauksissa korostui erityisesti luonnon monimuotoisuuden merkitys metsien hoidossa – sitä pitivät tärkeänä vastaajat kaikista ikäryhmistä. Toiseksi tärkein tavoite oli virkistyskäytön mahdollisuuksista huolehtiminen, kun taas metsien taloudellisen tuoton vastaajat kokivat vähiten merkittäväksi. Nykyisessä metsien hoidossa nähtiin kehittämistarpeita muun muassa luonnon monimuotoisuuden, maisemien, ilmastotavoitteiden sekä virkistyskäytön paremmassa huomioimisessa. Poimintoja kyselyyn tulleista avoimista vastauksista kuvassa X ja tarkempi koonti tuloksista liitteessä n.

Kesäkuussa loviisalaisia ja kesäasukkaita kutsuttiin osallistamaan työpajaan, jossa he pääsivät vaikuttamaan prosessin aiemmissa vaiheissa työstettyyn strategia-aihioon. Pajaan osallistui kolmisenkymmentä henkilöä. Strategia-aihio oli myös nähtävillä kaupungin verkkosivuilla, ja siihen oli mahdollisuus jättää palautetta 8.-23.6.2025. Aihioon saatiin neljä kirjallista palautetta.

Sekä työpajassa, että tulleessa palautteessa nousi esiin vahva toive luonnon monimuotoisuuden turvaamisesta ja suojelualueiden lisäämisestä. Erityisesti painotettiin tarvetta laajemmille ja yhtenäisemmille virkistys- ja terveystoimille sekä viherkäytävien ja suojametsien roolia asukkaiden viihtyisyyden ja luonnon monimuotoisuuden ylläpidossa.

Useat palautteen antajat pitivät tärkeänä avohakkuiden vähentämistä sekä sitä, että metsänhoitoa toteutetaan kestävä kehityksen ja ilmastotavoitteiden mukaisesti. Toisaalta sekä työpajassa että osassa tulleista kommentteissa korostuivat talousnäkökulma metsien käyttöön ja hoitoon. Kaupungin metsien käyttöä ja hoitoa toivottiin suunniteltavan paikallisiin tarpeisiin perustuen ja huomioiden muun muassa metsätuhot ja uudistamistarpeet. Lisäksi toivottiin avointa ja ajantasaista tiedotusta kaupungin metsien tilasta ja käsittelysuunnitelmista.

“Taajamien ja kylien lähimetsät pois metsätalouskäytöstä. Metsätalous virkistymetsissä ei toimi. Suojeluasiat nytkähtäneet viime aikoina mukavasti eteenpäin, mutta tällä saralla on vielä tehtävää. Talousmetsissä voisi kokeilla ennakkoluulottomasti vaihtoehtoisia metsänkasvatustapoja (jatkuva kasvatus). Kuusimetsien istutus ei ilmastonmuutoksen takia enää järkevää?”

”Inga kalhyggen.”

“Sköt ansvarsfullt om skogarna. Skydda men avverka också där det behövs. Också kalhygge är ok om det tex finns barkborrar.”

”Metsää pitää mainostaa, mistä pääsen metsään kävelemään, mihin jätän auton, onko istumapaikkoja, onko mahdollisuutta syödä eväitä.”

“Hoppas det tas i beaktande hur mycket skogen ger åt enskilda individer, barn och äldre, olika hobbyverksamheter (scouter, 4h, orientering m.m).”

Muistakaa erottaa yksityisomisteinen metsä kaupungin omasta. Yksityistä omaisuutta pitäisi koskea omaisuuden suoja. Jokaisenoikeuksin metsää voi kuitenkin käyttää virkistykseen.

Kuva 5: Poimintoja kyselyn avoimista vastauksista.

Strategian toteutus

Metsien hallinta on ollut Loviisan kaupungin organisaatiossa siiloutunutta (virkistysmetsistä huolehtii eri taho kuin talousmetsistä), mikä voi aiheuttaa päällekkäisyyksiä ja ristiriitoja. Nyt valmistunut metsästrategia yhtenäistää tavoitteita ja toimintatapoja. Kun tietojärjestelmien käyttöä tehostetaan, tieto metsäomaisuudesta ja sen käytöstä pidetään ajan tasalla.

Metsästrategian koordinoinnista ja organisoinnista Loviisassa vastaa nykyisin Maaseutuyksikkö. Metsästrategia koskettaa teemoiltaan useampia kaupungin eri toimintoja, joten strategian toteutumista seuraamaan ja edistämään perustetaan poikkihallinnollinen tiimi eri toimialojen sekä haluttaessa keskeisten sidosryhmien edustajista. Strategian toimeenpano käynnistetään selkeällä tavoitteiden viestinnällä ja priorisoinnilla sekä eri toimijoiden roolien ja vastuuhenkilöiden nimeämisellä. Konkreettisille toimenpiteille määritellään aikataulut ja varmistetaan tarvittavat resurssit.

Toteutusta seurataan selkeillä mittareilla ja edistymisestä raportoidaan säännöllisesti (tarkemmin seuraavalla sivulla). Kun metsävaratiedot ovat ajan tasalla metsätietojärjestelmässä, metsien tilan seuranta, vertailu tavoitetasoon ja raportointi on vaivatonta.

Metsätietoja tuodaan myös kaupunkilaisten saataville muun muassa karttapohjaisessa muodossa. Viestintä ja sidosryhmäosallistaminen varmistavat läpinäkyvyyden ja kuntalaisten tuen (tarkemmin seuraavalla sivulla).

Kuva: Ismo Häkkinen / Sitowise

Seuranta ja viestintä

Strategian toteutumista, toimenpiteiden etenemistä ja vaikutuksia seurataan säännöllisesti sovittujen mittareiden avulla. Seuranta sisältää raportoinnin, tulosten läpikäymisen arviointikokouksissa sekä toimenpidesuosituksen laatimisen esille tulevien haasteiden perusteella.

Ensimmäinen vuosiraportti laaditaan vuonna 2026, ja sen jälkeen vuosittain. Tarvittaessa kootaan puolivuositaisia tai neljännesvuositaisia tiivistelmiä päätöksenteon tueksi.

Keskeiset seurattavat asiat vuosiraportissa:

- Toimenpiteiden toteutuminen suhteessa suunnitelmiin ja aikatauluihin
- Kunnossapitoluokissa ja niiden pinta-aloissa tapahtuvat muutokset
- Kaupungin maanomistuksen pinta-alamuutokset
- Uudet luonnonsuojelualueet, lukumäärä ja pinta-alat
- Hakkuut: erittely kunnossapitoluokittain ja hakkuutavoittain
- Mahdolliset vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen (esim. monimuotoisuusindeksi)

Strategiaa tarkistetaan ja päivitetään raporttien ja kerätyn palautteen perusteella. Päivityksiä tehdään, jos olosuhteet, lainsäädäntö tai tavoitteet muuttuvat tai kun seurannasta nousee selkeitä kehitystarpeita. Strategian kehittämisessä hyödynnetään kerättyjä kokemuksia, muissa kunnissa hyväksi havaittuja käytäntöjä sekä uutta tutkimustietoa.

Metsästrategian toteutus ja seuranta – ja metsien hoito ja käyttö yleisestikin – ovat avointa ja läpinäkyvää. On tärkeää myös lisätä vuorovaikutusta sekä kaupungin henkilöstön kesken että asukkaiden kanssa, jotta saadaan metsien hyödyt kaupungille ja kaupunkilaisille käyttöön parhaalla mahdollisella tavalla. Kun loviisalaiset saavat tietoa, he voivat osallistua ja vaikuttaa toimintaan.

Sen lisäksi, että toimista raportoidaan vuosittain esimerkiksi kaupungin toimintakertomuksessa, niistä on hyvä viestiä laajemminkin kunnan päättäjille, sidosryhmille ja kuntalaisille.

Konkreettisia keinoja metsästrategian viestintään:

- Kaupungin sosiaalinen media ja lehdistötiedotteet merkittävistä toimenpiteistä tai havaituista vaikutuksista
- Lyhyet tiedotepäivitykset muutoksista (esim. merkittävä hakkuukohde tai uusi polku tai muu vastaava)
- Asukkaille suunnatut infotilaisuudet ja työpajat ennen merkittäviä toimenpiteitä
- Sähköiset karttakyselyt ja palauteforumit, karttapohjainen tieto
- Sidosryhmätyöpajat: järjestöt, yritykset, harrastusryhmät ja asiantuntijat kutsutaan suunnitteluun ja seurantaan

Sanastoa

Hiilivarasto

Ekosysteemiin tai sen osaan varastoitunutta hiiltä. Metsän hiilivarasto koostuu puuston, muun kasvillisuuden, maaperäeliöstön, kuolleen puuaineksen ja karikkeen biomassoista.

Hiilinielu

Mekanismi tai ekosysteemi, joka kerää ja varastoi jotakin hiiltä sisältävää kemiallista yhdistettä, yleensä hiilidioksidia. Tärkeimmät hiilinielut ovat meret ja metsät.

Lähimetsä

Asuinalueiden läheisyydessä oleva metsä, jota käytetään päivittäin muun muassa oleskeluun, leikkiin, kauttakulkuun, ulkoiluun ja liikuntaan. Lähimetsät ovat tärkeitä myös päiväkotien ja koulujen toiminnalle.

Maisemametsä

Metsäalue, jonka ensisijainen tavoite on toteuttaa maisemakuvallista tarkoitusta sijainnistaan riippuen. Tarkoitus voi olla esimerkiksi peittää jotakin tiettyä näkymää. Ulkoilupolun varressa taas voidaan avata näkymiä esim. järvelle eli harvennetaan metsää valikoiden.

Metsäkuvio

Metsäkuvio on yksikkö tai alue, jolla metsän rakenne ja olosuhteet ovat käytännössä yhtenäiset ja jota käsitellään suunnittelun ja hoidontarpeen perusteella yhtenä kokonaisuutena.

Suojametsä

Suojametsät sijaitsevat asuinalueiden / muun rakennetun ympäristön ja erilaisten häiriötä aiheuttavien toimintojen välissä. Suojametsiä käytetään terveyden ja turvallisuuden edistämiseen. Suojavaikutus toteutuu parhaiten jatkuvapeitteisellä ja monikerroksisella kasvillisuudella.

Talousmetsä

Metsätalouskäytössä olevat metsäalueet. Talousmetsiin kohdistuu taloudellisia tuotto-odotuksia, mutta mahdollisesti myös esimerkiksi monikäyttö- ja virkistystavoitteita.

Terveysmetsä

Terveysmetsä paikkana tarkoittaa luontoaluetta, jossa on keskimääräistä enemmän hyvinvointia lisääviä ominaisuuksia. Alue on tietoisesti omistettu hyvinvoinnin kokemiselle, ja siellä on kulkukelpoinen reitti ja mahdollisesti elpymistä tukevia rakenteita. Terveysmetsä-menetelmä pohjautuu tutkimustietoon luonnon hyvinvointivaikutuksista.

Virkistys- ja ulkoilumetsä

Asuinalueiden lähellä tai etäämmällä sijaitseva metsäalue, jota käytetään yleiseen virkistäytymiseen, kuten ulkoiluun, retkeilyyn, liikuntaan, marjastukseen ja sienestykseen. Ulkoilu- ja virkistysmetsät ovat tärkeitä myös päiväkotien ja koulujen toiminnalle.

Taustamateriaaleja

Loviisan kaupungin strategia 2022–2025. Saatavissa: https://www.loviisa.fi/wp-content/uploads/2022/06/Kaupungin-strategia-kaupunginvaltuusto-15.6.2022-lopullinen-_suom.pdf

Viherympäristöliitto 2020. Viheralueiden kunnossapitoluokitus RAMS 2020

Luonnonvarakeskus, 2022. Hiilikompensaatioinfo. Saatavissa: <https://hiilikompensaatioinfo.fi/>

Metsäkeskus, 2023. Avoin metsä – luontotieto. Saatavissa: <https://www.metsakeskus.fi/fi/avoin-metsa-ja-luontotieto>

Repola J., Ojansuu R., Kukkola M., 2007. Biomass functions for Scots pine, Norway spruce and birch in Finland. Saatavissa: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-40-2046-9>

Tapio, 2019. Metsänhoidon suositukset. Saatavissa: https://tapio.fi/wp-content/uploads/2020/09/Metsanhoidon_suositukses_Tapio_2019.pdf

Kuva: Heli Nukki / Sitowise

